

NAŠA ÚCTA

„Zastavil sa čas. Chýbajú nám ruky otcove, chýbajú nám slová človeka so srdcom krištáľovým, vnútorne bohatým a čistým. Chýbať nám budú naveky“.

Prežívame v tomto čase veľmi ťažké chvíle spoločného života v našom matičnom živote na Slovensku i medzi Slovákami žijúcimi v zahraničí. Nastal čas lúčenia sa s drahým otcom rodiny a našim vzácnym celoživotným priateľom Stanislavom Bajaníkom, s ktorým nás po roky viazali spoločné chvíle nášho života na symbolickej „roli národa dedičnej“.

V spomienkach nám v čase zvestovania boľavej skutočnosti jeho odchodu do večnosti cez vzácny odkaz: „Pekne žiť, neznamená žiť len pre seba. Nezanedbávajme preto pre svoje veci iné veci, lebo aj malý skutok pre národ je lepší, ako žiadny“, prebehli mnohé dni nášho matičného spoločenstva. Stretávali sme sa nielen vo chvíľach príjemných, ale aj vo chvíľach životne zložitých, kedy sa bolo potrebné rozhodnúť a konať k prospechu našej národnej ustanovizne tak, ako bolo treba. Svedčia o tom aj slová vypovedané našim drahým priateľom v čase prvých krokov obnovy Matice slovenskej v roku 1990: „Matica slovenská sa musí nanovo rozvíjať nielen doma, ale aj za hranicami našej vlasti a zjednocovať Slovákov i priateľov slovenského národa a kladie si za povinnosť brániť prirodzené práva Slovákov na zvrchovanom území suverénneho Slovenska“.

Žili sme pri naplňaní poslanca našej národnej ustanovizne a stretávali sa často v našim meste na Hrone pri tvorení nádherných duchovných ľudských zastavení. Bol pre mnohých z nás priateľom v tom najhlbšom zmysle slova. Jeho mimoriadne vedomosti, veľké skúsenosti i schopnosti múdro myslieť a potom aj konať, pomáhali často riešiť aj to čo sa zdalo byť neriešiteľné. Bolo tomu preto tak, lebo jeho srdce patrilo cez vyvolené životné poslanie mnohým z nás. Daj Bože preto, aby sme si uchovali v sebe veľkosť človeka a mohli byť súzvuční aj v tomto čase žiaľu pri odchode nášho vzácného priateľa Stanislava Bajaníka do večnosti na ktorého sa v plnej miere vždy vzťahovali slová profesora Alberta Schweitzera: „Verím v ľudí a ich budúcnosť, lebo sa spolieham na silu pravdy a ducha“

Mali sme úctu k ním vykonávanej tvorivej matičnej práci, ktorej sa venoval na významných postoch Matice slovenskej. S jeho menom sú spojené mnohé námety nasmerované k spoznávaní závažných historických, kultúrnych a spoločenských udalostí

slovenských dejín a v značnej miere k výsostne matičným otázkam majúcich dosah na našu prítomnosť i budúcnosť. Svojimi myšlienkami i vytváraným dielami oslovoval ľuďí na princípoch úcty k dejinám Slovákov, úcty voči Matici slovenskej a patrí mu za to vd'ačnosť všetkých jeho súčasníkov, ale aj budúcich generácií.

Obdivovali sme jeho vzácne nadanie pre tvorivú prácu, ktorej sa venoval naplno a vedel ju veľmi jasne pretaviť do svojich plánov prítomnosti i budúcnosti. S jeho menom sú spojené mnohé nadčasové slová vypovedané k závažným národnoštátnym, kultúrnym a spoločenským, ale aj výsostne matičným otázkam. Bol počas spoločných rokov srdcom i svedomím nášho spoločenstva a vo všetkom, čo konal, bolo cítiť múdrosť predkov, úctu k človeku i nevšedné nadanie vidieť za horizonty života. Oslovoval ľuďí chlpským slovom a skutkami v pravý čas na princípoch národnej svornosti, úcty k dejinám Slovákov, otvárania sa svetu, boja proti bezduchosti a nekultúrnosti, dodržiavania práva a spravodlivosti a v každom čase mal srdce na pravom mieste.

Budú nám chýbať jeho zamyslenia sa, i ním kladené otázky. Bude nám chýbať jeho videnie sveta, jeho skúsenosti i jeho úsmev. Našu úctu k nemu si budeme držať v pamäti a budeme sa k jeho menu a k tomu čo vytvoril, vracat' vo chvíľach spomínania. Stanko Bajaník bol človekom, ktorý svojím postojom k nášmu národnému a matičnému životu a cez všetko čo v tomto duchu konal, sa mohol smelo pozerat' do očí svojim blízkym, známym i neznámym ľuďom a s čistým svedomím aj do vlastného srdca, Chceme sa, v tomto veľmi bolestivom čase pokloniť jeho pamiatke, jeho vzácnej ľudskosti a pod'akovať sa aspoň symbolicky za jeho čistý a úprimný vzťah k nám všetkým a ľudské pochopenie mnohého s čím sme sa počas rokov nášho spoločného života stretávali. .

Klaniame sa nášmu mnohoročnému spoločnému žitiu a vzácnemu priateľstvu. Klaniame sa a ďakujeme za všetky okamihy, ktoré sme spolu v matičnom živote zažili. Vyprevádzame na poslednú cestu nášho výnimočného priateľa obdareného vzácnym ľudskými vlastnosťami. Nech rodná zem slovenská, ktorú mal náš matičný brat Stanko B a j a n í k nesmierne rád, mu dá dobré spočinutie. Slovensko má dôvod na to, že v tomto čase zosmutnelo.

S hlbokou úctou k nášmu spoločnému žitiu

*Pavol Boroň a Igor Kovačovič
s matičiarmi z Banskej Bystrice*

*Banská Bystrica
13. novembra 2024*